

31 december 1975

MARINE INLICHTINGENDIENSTINLICHTINGENRAPPORT

no. 11/75

1 november - 30 november 1975OPMERKINGEN

1. Indien geadresseerden ten behoeve van de onder hun commando gestelde eenheden en/of opleidingen gebruik wensen te maken van gegevens die in dit rapport zijn vervat, dient met die gegevens de nodige voorzichtigheid te worden betracht.
2. In geen geval mag over de gegevens van dit rapport melding worden gemaakt tegenover niet-leden van de Nederlandse krijgsmacht.
3. In het geval dat in dit rapport vervatte gegevens door een geadresseerde zijn verwerkt in een cursus, waaraan tevens buitenlandse officieren deelnemen, dient terzake contact te worden opgenomen met hoofd MARID o.g. SOI-CZMED.
4. De geadresseerden dienen slechts zes opeenvolgend gedateerde uitgaven aan te houden. Bij ontvangst van een zevende dient de oudste uitgave te worden vernietigd onder indiening van een proces-verbaal aan het hoofd MARID.
5. Indien een geadresseerde één of meer uitgaven wenst aan te houden dient hij dat schriftelijk mede te delen aan het hoofd MARID.

80 - V 25 d/STIA 13 vern 1/8/76 86 I/A 31/26/IC/Id-
 81 - HWKC 84 VII-vern 18/3 87 I/A 12/20/40 -vern. 3.
 82 - IA 11 85 H/II/IV-vern 88 HVD-vern
89 III-vern

DISTRIBUTIELIJST

	<u>ex.nr.</u>
MINDEF/VVCS	
d/ CHEF STAF (KM) IKG - 19/10/76-	ter visie <u>1 vern 9/7/76</u>
	<u>2 vern</u>
CMS tevens voor: PLV CMS	ter visie <u>3 vern 25/2/77</u>
<u>PLV CMS (L)</u>	
CHEF KAB. CMS-BDZ	
SC1MS tevens voor: HBUORG	<u>4 vern 21/5/77</u>
HBUPLANNEN	
HBUBEDRIJFSVEIL/NBCD-ZAKEN	<u>5 vern 9/3/77</u>
d/ HBUVERB tevens ter visie SC2MS - 7/7/76-	<u>6 vern</u>
HBULU/HBUTAKTIEK	ret. <u>7 vern 20/2/77</u>
d/ HBUOPS - 25/8/76-	<u>8 vern 16/7/77</u>
DIR. MARSTAFSCHOOL	<u>9 vern</u>
d/ VOP/HBUPLANPERS - 20/9/76-	<u>10 vern</u>
d/ VOM tevens voor: HCOFINMAT - 20/8/76 ex 11 en 12	<u>11 t/m 13</u>
HBULEKTRON	
d/ HWO - 5/11/76 vernitijd op 13	
d/ MARAT WASHINGTON - 1/6/76-	<u>14 vern</u>
MARAT LONDEN	ret. <u>15 vern 23/7/77</u>
d/ MARAT BONN - 28/4/77-	<u>16 vern</u>
d/ MARAT PARIJS - 21/9/76-	<u>17 vern</u>
d/ CKMARN - 30/7/76-	<u>18 vern</u>
d/ CZMNA d.t.v. SOI - 8/7/77	<u>19 vern</u>
<u>CZMNED d.t.v. HDGB</u>	
CZMNED/SOI	<u>20 t/a</u>
CEKD	<u>21</u>
CMLD	<u>22</u>
CMM RIJNMOND	<u>23</u>
CMM TEXEL	<u>24</u>
CMM IJMOND	<u>25</u>
CMM SCHELDE	<u>26</u>
COZDNED	<u>27</u>
ten behoeve van in dienst zijnde onderzeeboten	<u>28 t/m 33</u>
CMDNED	<u>34</u>
CFREGRON	<u>35</u>
HVBS d) <u>ex Dg B 28/9 77 vern</u>	<u>36 t/a vern</u>
CNAVGIS	<u>37</u>
CMARKAZ ERFPRINS	<u>38 en 39</u>
HOZBTBS	<u>40</u>
HANTAK d) <u>HDG B - 10/2/77-</u>	<u>41 vern</u>
CMVKV d.t.v. OI d) <u>HDG B - 21/2/78-</u>	(<u>42 t/a vern</u>
	(<u>43 en 44</u>
CMVKK tevens voor CVSQ	<u>45</u>
ten behoeve van de daarvoor in aanmerking komende schepen	<u>46 t/m 67</u>
CAWCS	<u>68</u>
CMBFLOT 1	<u>69</u>
CMBFLOT 3	<u>70</u>
CVSQ 320	<u>71</u>
d/ CVSQ 321 - 4/10/76-	<u>72 vern</u>
CVSQ 2	<u>73</u>
CVSQ 860	<u>74</u>
VOKIM	<u>75</u>
d/ COORD. INL/VEILIGHEIDSDIENSTEN - 12/4/77-	<u>76 vern</u>
d/ HLAMID - 29/9/76-	<u>77 vern</u>
d/ HLUID - 16/11/76	<u>78 vern</u>
d/ HPMV - 26/8/76-	<u>79 vern</u>
BU INL	<u>80 t/m 88</u>

Don/vin Dg B vern. ex 21 t/m 35 87 t/m 40 - 43 t/m 75.

INLICHTINGENRAPPORT 11/75

1 november - 30 november 1975

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	blz.
DISTRI BUTI ELIJST	i
INHOUDSOPGAVE	ii
EVALUATIE DER INLICHTINGEN	iii

HOOFDSTUK 1 - DIVERSE ONDERWERPEN

(NIET GE- KLASSIFICEERD)	- "HET SCHILD VAN HET VADERLAND", DOOR [REDACTED] ADMIRAAL VAN DE VLOOT VAN DE SOVJET UNIE	1 - 16
[REDACTED]	- [REDACTED]	17 - 18
[REDACTED]	- SPIONNAGE DOOR VRACHTWAGENCHAUFFEURS EN BIJRIJDERS UIT LANDEN MET EEN COMMUNISTISCH REGIEM	19 - 21
[REDACTED]	- SCHEEPSBOUWTECHNISCHE ONTWIKKE- LINGEN BIJ DE SOVJET MARINE	22 - 25
[REDACTED]	- LEVERANTIES VAN SOVJET-(MARINE) MATERIEEL AAN HET BUITENLAND	26

HOOFDSTUK 2 - SOVJET MARITIEME AKTIVITEITEN

[REDACTED]	- SOVJET NOORDELIJKE VLOOT EN DE ATLANTISCHE OCEAAN	27 - 28
[REDACTED]	- HET SOVJET MIDDELLANDSE ZEE ESKADER	29
[REDACTED]	- HET SOVJET VERBAND IN DE INDISCHE OCEAAN	30

EVALUATIE DER INLICHTINGEN

Bij het evalueren (graderen) van de waarde van de ontvangen inlichtingen stelt men de betrouwbaarheid van de bron vast en bepaalt vervolgens de waarschijnlijke juistheid van het bericht zelf.

Reliability of the source

- A = completely reliable
- B = usually reliable
- C = fairly reliable
- D = not usually reliable
- E = unreliable
- F = reliability cannot be judged.

Accuracy of the information

- 1 = confirmed by other sources
- 2 = probable true
- 3 = possible true
- 4 = doubtfully true
- 5 = improbable true
- 6 = truth cannot be judged.

HOOFDSTUK 1

DIVERSE ONDERWERPEN

"HET SCHILD VAN HET VADERLAND",
DOOR [REDACTED] ADMIRAAL VAN DE VLOOT VAN DE SOVJET UNIE

Inleiding

1. (NG) Het navolgende artikel verscheen van de hand van admiraal van de vloot [REDACTED], en werd geschreven ter gelegenheid van de viering van de 30e verjaardag van de Sovjet overwinning in de "Grote Vaderlandse Oorlog" (Tweede Wereldoorlog).
2. (NG) Uitvoerig blijft de schrijver stilstaan bij de krijgsverrichtingen van alle vier vloten, waarbij duidelijk blijkt wordt gegeven van een defensieve taakstelling voor deze vloten. Tevens wordt veel aandacht besteed aan het aanzicht van de hedendaagse Sovjet marinevloot.
3. (NG) Hoewel admiraal [REDACTED] in zijn argumentatie voor de opbouw van "Zo een sterke moderne vloot" van een defensief standpunt uitgaat (de verdediging van de eigen, uitgestrekte kustlijnen), ziet hij voor de vloot duidelijk offensief gerichte taken, waarbij de vloot ongetwijfeld een belangrijk aandeel zal krijgen bij de afloop van "Het gewapende konflikt in zijn geheel".
4. (NG) Ook aan de vaststelling dat de Sovjet Unie niet slechts "Een continentale, maar (thans) ook een grote zeemogendheid is", kan niet zondermeer worden voorbijgegaan. Deze uitspraak kan namelijk zijn grondslag vinden in wijzigingen van huidige militair-strategische inzichten in de Sovjet Unie; naast de traditioneel continentale zienswijze zou thans ook ruimte zijn gekomen voor afzonderlijke maritiem-strategische opvattingen, hetgeen een geheel nieuwe ontwikkeling zou zijn.
5. (NG) Dit artikel verscheen in "Kommunist Vooruzhennykh Sil no 14", van juli 1975 en is niet geklassificeerd.

/6. (NG) Met zeer ...

6. (NG) Met zeer groot enthousiasme voert het Sovjet-volk de plannen uit, geschetst door de partij van Lenin. De werkers van ons land, de mannen van leger en vloot, doen met groot politiek enthousiasme en enorme arbeidsinzet hun best om het op handen zijnde periodieke 25e congres van de CPSU op waardige wijze tegemoet te treden. Dit congres zal de grandioze plannen vaststellen voor de verdere ontwikkeling van het land op weg naar het communisme. Door deze plannen te verwezenlijken zal ons vaderland 'n nieuwe belangrijke stap vóórwaarts doen in het kader van de economische, de sociaal-politieke en de culturele opbouw. Het zal zijn defensieve kracht vergroten.

7. (NG) De Sovjet-strijders hechten, evenals ons hele volk, eensgezind hun goedkeuring aan de activiteiten van het Centrale Comité van de CPSU, van het Politbureau en de Secretaris-Generaal van het Centrale Comité van de Partij, ██████████ persoonlijk. Deze zijn erop gericht de internationale toestand te verbeteren en een bestendige en duurzame vrede tot stand te brengen. Zij begrijpen goed dat, hoewel het imperialisme in verregaande mate teruggedrongen is, de reactionaire en agressieve krachten de wapens niet hebben neergelegd. Zoals het lid van 't Politbureau van het Centrale Comité der CPSU, de Minister van Defensie van de USSR, de Maarschalk van de Sovjet Unie ██████████ benadrukte in zijn voordracht op de bijeenkomst van "uitblinkers in de militaire en politieke training" uit alle krijgsmachtonderdelen, verzetten die krachten zich op alle mogelijke manieren tegen het proces van ontspanning, zien zij niet af van de plannen om de historische strijd tussen het kapitalisme en het socialisme langs gewapende weg tot een definitieve oplossing te brengen.

8. (NG) Onder deze omstandigheden zijn het de dappere Sovjet-strijdkrachten die, tezamen met de legers van andere socialistische staten, pal staan voor de vrede en de vooruitgang op aarde.

9. (NG) Onlangs heeft ons vaderland en ook de hele vooruitstrevende mensheid plechtig de 30e verjaardag gevierd van de overwinning van het Sovjet-volk in de Grote Vaderlandse Oorlog (Tweede Wereldoorlog). Deze overwinning was van wereldomvattende historische betekenis. Zij heeft geleid tot een wezenlijke verandering in de krachtsverhoudingen in de wereld. De feestelijke viering van het roemrijke jubileum symboliseerde de triomf van het Sovjet-maatschappelijk en -staatkundig stelsel en van de Marxistisch-Leninistische ideologie.

10. (NG) Aan de zaak ...

10. (NG) Aan de zaak van de Grote Overwinning is, evenals door andere onderdelen van de strijdkrachten der Sovjet Unie, een waardige bijdrage geleverd door de marine van het land der Sovjets, wier heldhaftig pad omzoomd is met de revolutionaire krijgsroem van het Sovjet-volk. Het verleden van onze vloot is waarlijk heldhaftig, het heden opmerkelijk. De feestelijke viering van de Dag der Marine van de USSR herinnert ons aan het historische salvo van de "Aurora", dat de wereld het begin van het tijdperk van het socialisme en van de revolutionaire daden van de marinemensen in de dagen van de Grote Oktoberrevolutie aankondigde. De legendarische kruiser is geworden tot symbool van de revolutie, zijn silhouet is vereeuwigd op de versierselen, die behoren bij de Orde van de Grote Oktoberrevolutie.
-
11. (NG) De oprichting van de marine is, evenals die van het leger, tezamen met de heldhaftige geschiedenis van beiden, onverbreekelijk verbonden met de naam van Vladimir Il'itch Lenin. Aan hem komt de verdienste toe dat hij de grondslag heeft gelegd voor het militaire program van de proletariërsrevolutie, voor het ontwikkelen van de leer betreffende de bescherming van het socialistische vaderland en voor de basisprincipes van de Sovjet-militaire opbouw. Hij maakte een begin met de marine door het decreet van 11 februari 1918 te ondertekenen. Op bevel van Lenin werden meer dan 20 rivier- en meerflotilles geformeerd, alsmede de matrozencontingenten, die vol zelfopoffering streden tegen de vijanden van de Sovjet-macht, tegen de Wit-gardisten en tegen interventie van buitenaf.
12. (NG) Na de grote socialistische Oktoberrevolutie en na het einde van de burgeroorlog werd de heroprichting van de vloot tot een zaak voor het gehele Sovjet-volk. Na het 10e partijcongres, dat speciaal het vraagstuk betreffende de vloot aan alle kanten heeft onderzocht, werd deze kwestie nog belangrijker. Op aanraden van Lenin nam het 5e congres van de Komsomol het peetschap over de vloot op zich. Tezamen met hun oudere kameraden, de communisten, werden de leden van de Komsomol de ruggegraat van het marinepersoneel.
13. (NG) Tegen 1927 was de vloot heropgericht. Er brak een periode aan van rekonstruktie en verdere ontwikkeling. Doordat Lenin's plannen voor de industrialisatie van het land, de collectivisatie van de landbouw en andere sociaal-economische hervormingen met succes werden volbracht, werd een stevige industriële basis gelegd en werven gesticht, waarop men nieuwe oorlogsschepen begon te bouwen. In de tijd van de eerste vijfjarenplannen

/werden honderden ...

werden honderden schepen op stapel gezet. Ook de marine-luchtvaart en de kustverdediging werden geperfectioneerd en het netwerk van bases alsmede de training van de kaders werd verbeterd.

14. (NG) De verraderlijke aanval van fascistisch Duitsland op ons vaderland maakte het onmogelijk de bouwplannen van de vloot volledig uit te voeren. Desondanks vertegenwoordigde de Sovjet marine een machtig gevechtspotentieel en is zij op georganiseerde wijze opgetreden in de wrede slag tegen een sluwe en sterke vijand.

15. (NG) In de zware beproevingen van het gigantische militaire treffen tussen de socialistische staat en de agressieve krachten van het wereldimperialisme heeft de Sovjetmarine er in nauwe samenwerking met het leger voor gezorgd, dat de langs de zee gelegen flanken van het duizenden kilometers lange front hebben kunnen standhouden. Zij heeft zware aanvallen uitgevoerd op de vijandelijke verbindingswegen, heeft onze transporten over zee beschermd en heeft op aktieve wijze de gevechtshandelingen van de landstrijdkrachten ondersteund. Een gouden bladzijde in haar gevechts-annalen is de heldhaftige verdediging van de marinebases en de steden bij de zee, die voor eeuwig met gouden letters geschreven staat in de geschiedenis van de Sovjet-strijdkrachten. In het geheugen van het volk zullen nimmer de heldedaden vervagen, verricht door de mannen van de Baltische vloot, die tezamen met de soldaten te land Liepaya, Tallin, Moonsund en Hanko verdedigd hebben. Het heldhaftige Kronstadt heeft gedurende de gehele oorlog op waardige wijze de stad Leningrad met zijn vuur beschermd. De schepen van de Baltische vloot en de kustbatterijen hebben de toegang tot Leningrad vanuit zee hermetisch afgesloten voor de fascistische strijders. De hele wereld was vol bewondering voor haar ongeëvenaarde, 900 dagen durende verdediging, voor de heldenmoed van de Leningraders, die hand in hand met de mannen van leger en vloot de bakermat van de Grote Oktoberrevolutie hebben verdedigd.

16. (NG) De zuidflank van het Sovjet-Duitse front werd vanuit zee gedekt door de moedige mannen van de Zwarte Zeevloot. Zij waren de ziel van de verdediging van Odessa, waarvan een klein garnizoen meer dan twee maanden lang een groepering vijandelijke soldaten gebonden hield. De mannen van de Zwarte Zeevloot overlaadden zich met nimmer tanende roem in de voorbeeldige, 18 maanden durende verdediging van Sebastopol, alsook bij het beschermen van Tuapse, Kertsch en Novorossisk. Alleen al op de toegangswegen tot het vlootbolwerk Sebastopol

/verloren de fascistten ...

verloren de fascisten aan doden en gewonden meer dan 300.000 man.

17. (NG) Onder barre omstandigheden binnen de poolcirkel hebben de mannen van de Noordelijke vloot, tezamen met de soldaten van het Karelische front, alle pogingen van de Hitlerknechten verijdeld om het schiereiland Kola en de belangrijke ijsvrije haven Murmansk te bezetten. Zo bleef op de diverse aan de zee gelegen gedeelten van dat front de Sovjet-grens ongeschonden.
 18. (NG) De mannen van de Stille Oceaan-vloot hebben gedurende de gehele oorlog een onverwoestbare versperring gevormd tegenover de agressieve bedoelingen van de Japanse militairen. Tegelijkertijd leidden zij de reserves op voor de mensen in actieve dienst op de vloten en aan de fronten. In 1945 namen de mannen van de Stille Oceaan-vloot en het Amurflotille actief deel aan de vernietiging van het Japanse Kwantung-leger en aan de bevrijding der steden en dorpen van Korea en China.
 19. (NG) In haar avonturistische plannen rekende de NAZI-leiding erop snel alle havens en marine-bases langs de Sovjet-kust te bezetten en stelde onze vloot een "dood te land" in het vooruitzicht. De vastberadenheid en de moed van de verdedigers der aan de zee gelegen steden en marine-bases alsmede de succesvolle acties van de schepen hebben de berekeningen van de fascistten evenwel doorkruist. De hoofdmacht van de vloten bleef behouden en ging voort de vijand aan te vallen.
 20. (NG) De schepen brachten gevoelige slagen toe aan bases van de vijandelijke vloot en aan de schepen op zee, zochten en vernietigden vaak transporten van de vijand. Tijdens de oorlog werden meer dan 1300 oorlogsschepen en bijna 1400 vrachtschepen van fascistisch Duitsland tot zinken gebracht. Bijna één derde van die verliezen is veroorzaakt door onze luchtmacht.
 21. (NG) Bovendien vervoerden de vloten en flotilles troepen en lading. Volgens de meest bescheiden tellingen werden over het water ongeveer 10 miljoen mensen en 100 miljoen ton lading vervoerd. Dat was een titanenarbeid. Bijvoorbeeld, alleen al in de eerste twee maanden van 1943 werden met transport- en oorlogsschepen, ter versterking van de Zwarte Zee-troepen, in het gebied van Novorossisk twee tirailleurs-korpsen en twee divisies met volle bewapening afgeleverd.
- /22. (NG) Een belangrijke ..

22. (NG) Een belangrijke rol in de legendarische slag om Stalingrad speelde het Wolgafлотилле. Onschatbare hulp aan troepen bewezen het Azov-, het Witte Zee-, het Kaspische Zee-, het Ladoga-, het Onega-, het Pinsk- en het Chudskiy-flotille. De mannen van het Donau-flotille bevrijdden de volken van Roemenië, Bulgarije, Joegoslavië, Hongarije, Tsjecho-Slowakije en Oostenrijk van de Hitler-tyrannie. Het Dnjepr-flotille trok al vechtend door de landen van Europa en beëindigde zijn weg in Berlijn.
23. (NG) Onderstreept dient te worden, dat in de oorlogsjaren onze vloot grote ervaring opdeed met het aan land zetten van troepen. Zonder te beschikken over speciaal gebouwde landingsvaartuigen, heeft zij gedurende de oorlogsjaren meer dan 110 landingen uitgevoerd, waarbij in totaal meer dan 300.000 man aan land werden gezet. Dat is een heldendaad van de Sovjet-zeelieden.
24. (NG) Met succes vochten de marinemannen ook aan de fronten te land. Gedurende de eerste oorlogsmaanden zond de marine meer dan 400.000 manschappen, onderofficieren en officieren naar het leger te velde. Na te zijn gegroepeerd tot marine-tirailleursbrigades verrichtten zij talloze heldendaden en boezemden zij de Hitler-knechten afgrijzen in. In de loop van de oorlog werden alle marinebrigades opgenomen in de garde.
25. (NG) De edele, verheven doelstellingen van de oorlog, de liefde voor het Sovjet-vaderland en de haat jegens de vijand hebben een in de geschiedenis nog nooit waargenomen massaal heldendom voortgebracht. Algemeen bekend zijn de heldendaden van de bemanningen van de onderzeebootjagers "Grozni" en "Gremyashchiy", van die van de torpedoboten behorende tot de Baltische- en de Noordelijke vloot, de vermetele aanvallen van de onderzeeboten onder bevel van [REDACTED] van de kampioenen van de lucht, de vliegers [REDACTED] en anderen. De onderzeeboot van KLTZ Grishchenko bracht geheel alleen op de Oostzee 25 oorlogs- en vrachtschepen tot zinken. Jagerpiloot [REDACTED] schoot alleen vliegend 25 fascistische vliegtuigen neer en 14 stuks, vliegend in groepsverband.
26. (NG) Onsterfelijk zijn de daden der helden van de "Malaya Zemla", die dit belangrijke strijdgebied behouden hebben in een zeven maanden durende strijd tegen de vijand bij Novorossisk, van de landingstroepen die in maart 1944 geland zijn in de handelshaven van de

/stad Nikolaev ...

stad Nikolaev en die haar hebben behouden tot de aankomst van de hoofdmacht, van de "politruk" [redacted] en de mariniers [redacted] die ten koste van hun leven de vijand tot staan hebben gebracht, van sergeant [redacted] en matroos [redacted] die met hun lichamen de schietgaten in de bunkers bedekt hebben en daarmee de aanvallende troepen succes bezorgd hebben.

27. (NG) Voor de moed en de volharding, aan de dag gelegd in de strijd tegen de vijand, zijn meer dan 350.000 marinemannen beloond met militaire ordes en medailles, 515 onderscheiden met de hoge titel "Held van de Sovjet-Unie". Zeven daarvan, te weten [redacted] [redacted] verwierven deze titel tweemaal. 238 marineschepen en -eenheden zijn met militaire onderscheidingen beloond; 78 werden opgenomen in de gelederen van de garde.
28. (NG) Ter gelegenheid van de 20e herdenking van onze overwinning in de Grote Vaderlandse Oorlog, zijn voor de uitstekende gevechtsprestaties, voor moed, volharding en heldendom van het personeel, de Noordelijke-, de Stille Oceaan-, de met het Rode Vaandel gedecoreerde Baltische- en de Zwarte Zee-vloot onderscheiden met de orde van het Rode Vaandel. Al eerder was die titel verleend aan het Donau-, het Dnjepr-, het Ladoga-, het Kaspische Zee- en het Amurflotille.
29. (NG) De marine heeft met trots zijn plicht ten overstaan van het vaderland vervuld. "Hoe is het mogelijk om het heldendom en de moed van onze beroemde zeelieden onvermeld te laten", zei kameraad [redacted] "wier heldendaden op de Zwarte- en de Oostzee, in de koude golven van de Noordelijke IJszee en op de uitgestrekte vlakten van de Stille Oceaan in de geschiedenis van de Grote Vaderlandse Oorlog onvergetelijke bladzijden hebben geschreven?". Uit die woorden van de Secretaris-Generaal van het Centrale Comité van de CPSU, [redacted], spreekt grote waardering voor de heldendaden van de marinemannen in de afgelopen oorlog.
30. (NG) De overwinning van de Sovjet-Unie in de Grote Vaderlandse Oorlog heeft op overtuigende wijze de levenskracht en de onverwoestbaarheid aangetoond van de eerste socialistische staat ter wereld. Zij vormde de overwinning van de nieuwe structuur van maatschappij en staat, van de morele en politieke eenheid van de Sovjet-maatschappij en van de onverbreekelijke vriendschap der

/volken van de ...

volken van de USSR. Deze overwinning is voornamelijk door het Sovjet-volk tot stand gebracht. Onder leiding van de Communistische Partij heeft het een grootse heldendaad verricht, welks gelijke de geschiedenis tot op heden nog niet gekend heeft.

o . a . o . o . o . o

31. (NG) Het feit dat het imperialisme een nederlaag te verduren heeft gekregen, heeft voor een groot deel de loop van de naoorlogse historische ontwikkeling bepaald. De vorming en de ontwikkeling van een wereldomvattend socialistisch systeem, het op gang brengen van een nationale bevrijdingsbeweging, het uiteenvallen van het koloniaal-imperialistisch systeem, het verscherpen van de revolutionaire strijd van het proletariaat in de landen van de bourgeoisie, de verdieping en verscherping van de algemene crisis in het kapitalisme - dat zijn de karaktertrekken van de hedendaagse wereld. Dit alles heeft ertoe geleid dat de onderlinge krachtsverhoudingen in de wereld essentieel gewijzigd zijn ten voordele van het socialisme. Er zijn gunstige omstandigheden ontstaan voor het voeren van een actieve vredespolitiek. De Communistische Partij en de Sovjet-regering doen alles om het door het 24e partijcongres opgestelde vredesprogramma met succes uit te voeren.
32. (NG) De machten van reactie en agressie hebben de wapens echter nog niet neergelegd en proberen de positieve veranderingen in de internationale verhoudingen tegen te houden. "Wij leven in een tijdperk van felle strijd tussen twee sociale systemen" - zo onderstreept [REDACTED] "Het imperialisme heeft de wapens niet neergelegd. De internationale toestand verplicht ons de defensieve kracht en de gevechtsgereedheid van de Sovjet-strijdkrachten te verhogen. Dat is onze heilige plicht". Onder moeilijke internationale omstandigheden besteden de Communistische Partij en de Sovjet-regering nimmer verslappende aandacht aan de verdere versterking van de defensieve kracht van onze staat, aan de verhoging van de waakzaamheid en de gevechtsgereedheid van de strijdkrachten.
33. (NG) In de plannen der mogendheden van het agressieve imperialistische blok wordt aan de zeestrijdkrachten een offensieve rol toebedeeld. Het leeuwendeel van hun strategisch en nucleair potentieel hebben zij geconcentreerd op de vloot. Derhalve zullen in de moderne oorlog, als de imperialisten die ontketenen, de gevechtshandelingen op het maritieme strijdtoneel ongetwijfeld een grote invloed uitoefenen op het verloop en op de afloop van het gewapende konflikt in zijn geheel.

/34. (NG) Ons land ...

34. (NG) Ons land is niet slechts een grote continentale, maar ook een grote zeemogendheid. Het heeft zeer uitgestrekte grenzen met de zee. Voor het goed beschermen van de kusten is een sterke marine nodig. Alleen een dergelijke vloot is in staat om, tezamen met andere krijgsmacht-onderdelen, de veiligheid van ons land te garanderen. Met name daarom versterken het Centrale Comité van de CPSU en de Sovjet-regering het defensief potentieel van het land, brengen het op een peil dat voldoet aan de moderne eisen en besteden zij grote aandacht aan het versterken en ontwikkelen van de marine. In een kort tijdsbestek is, volgens de wil van de Communistische Partij, door de zelfopofferende inspanning van het Sovjet-volk, in ons land een geheel nieuwe oceaantvloot gebouwd.
35. (NG) De ontwikkeling van de rakettechniek en het invoeren van kernenergie-installaties hebben geleid tot een dras-tische koersverandering in de scheepsbouw. Dit komt tot uiting in de toegenomen betekenis van nucleaire onderzee-boten, bewapend met raketten. Op de huidige dag zijn het voornamelijk nucleaire onderzeeboten, bewapend met raketten en zelfgeleidende torpedo's en uitgerust met moderne navigatie-, besturings-, en communicatiemiddelen die de belangrijkste taken van de vloot kunnen uitvoeren.
36. (NG) Onze vloot beschikt eveneens over raketdragende onderzee-bootbestrijdings-, mijnenbestrijdings-, landings- en andere bovenwaterschepen. Zij heeft ook kustverdedigings-troepen, bewapend met raketten en artillerie en een korps mariniers. Zij heeft de wateren bij de kust verlaten en is de wereldzeeën opgegaan. Zij beschikt over het nodige om op alle wereldzeeën tegelijkertijd en langdurig ge-vechtshandelingen te kunnen verrichten.
37. (NG) De kernenergie en de nucleaire bewapening hebben, tezamen met verschillende soorten raketten en de radio-elektronika, nieuwe hoedanigheden aan de vloot toegevoegd. Zij hebben haar gemaakt tot onderdeel van de strategische strijd-krachten. Zij is in staat om een beslissende invloed uit te oefenen op het verloop van grote operaties op een zeer omvangrijk strijdtoneel. Omdat zij de beschikking heeft over raketbewapening van zeer uiteenlopende aard, kan de moderne vloot niet alleen op de oceanen oorlogstaken uitvoeren, maar kan zij tevens effectief opereren op aan land gelegen gebieden van verafgelegen continenten. Dat is een van de belangrijkste factoren bij het beheersen van de toestand en het bestendigen van de vrede.
38. (NG) De met raketten bewapende onderzeebootbestrijdings-vliegtuigen hebben nieuwe mogelijkheden geopend om het
- /gevechtspotentieel van ...

gevechtspotentieel van de vloot en de beweeglijkheid van haar slagkracht te vergroten. De vliegers van de marine-luchtvaartdienst beheersen volledig de ingewikkelde vliegtuig- en raketapparatuur. Met vaste hand vliegen zij boven de eindeloze watervlakten en voeren met goed resultaat de hun opgedragen taken uit.

39. (NG) Ons volk kan het tot stand brengen van zo "een sterke moderne vloot" terecht beschouwen als een van zijn uitstekende arbeidsprestaties. Voor het bouwen van nieuwe schepen en vliegtuigen, voor het vervaardigen van nieuwe energie-installaties, wapen-, verbindings- en besturings-systemen was grote krachtsinspanning, volhardend onderzoek en een creatieve inspiratie van veel collectieven van geleerden en constructeurs, van ingenieurs en arbeiders nodig. Men heeft achting en is dankbaar voor de zelfopofferende inspanning van de scheepsbouwers, onze arbeiders in de defensie-industrie en van alle Sovjet-mensen, die de materieel-technische basis voor de vloot gelegd hebben.
40. (NG) De Sovjet-marine heeft in haar bewapening geperfectioneerd en afschrikwekkend materieel. Maar haar belangrijkste, doorslaggevende kracht wordt gevormd door de mensen, met name door het feit dat op de navigatiebruggen, in de gevechtscentrales van de schepen, achter de stuurknuppels van de vliegtuigen, bij de kernreactoren en achter de schakelborden voor het afvuren van raketten ware zonen van Partij en volk, vurige Sovjet-patriotten en overtuigde internationalisten op wacht staan. Wij beschikken over ervaren en gequalificeerde militaire kaders. Het leidinggevend, het politiek en het technisch personeel hebben een hoge graad van politieke en specialistische opleiding. Op de nucleaire onderzeeboten bijvoorbeeld, heeft het gehele officierenkorps een hogere opleiding. Meer dan de helft van de officieren bij de marine heeft een hogere technische opleiding genoten. De commandanten van de onderdelen en eenheden hebben meestal een militaire academie afgelopen.
41. (NG) Op speciale scholen krijgen de "michmannen" en de "onder-luitenants" een grondige theoretische opleiding en doen zij de nodige praktische vaardigheid op. Zij zijn goede zeelieden, "meesters", gespecialiseerd in het werk op de vloot, bij de kustverdediging en bij de marine-luchtvaartdienst. Zij zijn de betrouwbare assistenten van de officieren bij het opleiden en het opvoeden van ondergeschikten. De mensen die in dienst treden bij de marine hebben in de meeste gevallen een middelbare opleiding genoten. Dat stelt hen in staat om

/in korte tijd ...

in korte tijd volledig de ingewikkelde gevechtsapparatuur en de bewapening onder de knie te krijgen en deze op deskundige wijze te bedienen. Heden ten dage is één op de twee marinemannen een "uitbinker in de gevechts- en politieke opleiding". Meer dan 90% van de sterkte is "klasse-specialist".

42. (NG) Varen op de oceanen en lang van huis zijn vormen de belangrijkste leerschool voor de zeelieden. Op de grote vaart worden niet slechts de betrouwbaarheid van de apparatuur en de bewapening, doch ook de moreel-politieke en de psychologische gehardheid van de scheepsbemanningen, hun gevechtstraining en hun fysiek uithoudingsvermogen op de proef gesteld. Ook de bekwaamheid van de leidinggevende kaders tot het uitvoeren van allerlei, ook de meest ingewikkelde opdrachten wordt getest. Er moet rond-uit worden gezegd, dat onze mannen zichzelf goed vertrouwd gemaakt hebben met varen en met gevechtstraining op de meest verafgelegen zeeën en oceanen. Zij doen met vaste hand hun werk. Van dag tot dag perfektioneren zij hun meesterschap in het gevecht, verhogen zij de graad van hun maritieme training, kweken zij een ijzeren wil aan. Zij verliezen geen ogenblik uit het oog, dat zij geroepen zijn om pal te staan voor de bescherming van het Sovjet-vaderland. Ver van de vaderlandse kusten, soms onder zeer moeilijke klimatologische en hydrologische omstandigheden, volbrengen zij hun vaderlandse taak en daarbij leggen zij waakzaamheid, volharding, moed en heldendom aan de dag.
43. (NG) In verband met de grote omvang en de lange duur van de reizen zou ik in het bijzonder de toegenomen rol van de scheepscommandanten willen benadrukken. Zij moeten op zee zelfstandig beslissingen nemen. Daarbij moeten zij uitgaan van de konkrete omstandigheden en rekening houden met de belangen en de waardigheid van hun socialistische staat. Dat verplicht de scheepscommandanten te beschikken over de nodige politieke rijpheid, over een hoge graad van militair-technische en maritieme training en over een krachtige wil. De meeste van onze commandanten beschikken daarover.
44. (NG) Veel is er bijvoorbeeld te leren uit het werk van de nucleaire-onderzeebootcommandant, ██████████, deelnemer aan de onlangs gehouden vergadering van "uitbinkers in de gevechts- en politieke training" uit alle krijgsmachtonderdelen. De bemanning van het schip heeft als eerste op de vloot het initiatief opgevolgd van de gemotoriseerde garde-infanterie van het Port Arthur-regiment om een wedijver aan te gaan ter verdere

/verhoging van ...

verhoging van de paraatheid, voor het op uitmuntende wijze uitvoeren van hun taken en voor het voldoen aan de normen op het gebied van de gevechtstraining, voor het op effectieve wijze gebruiken van het materieel en de bewapening en voor het zuinig omgaan daarmee. De commandant geeft op goede wijze leiding aan de opleiding en aan de wedijver van de bemanning en voert zeker en nauwgezet alle opdrachten met zijn bemanning uit. Op het conto van de onderzeeboot staan talloze verantwoordelijke reizen, die verband houden met het overwinnen van grote moeilijkheden. De bemanning bedient op juiste wijze de technische apparatuur en de wapens. Haar meesterschap wordt onafgebroken geperfectioneerd. De communisten en Komsomol-leden geven in alle initiatieven de toon aan. De wedijver, die zich aan boord heeft ontplooid, inspireert de mensen en verhoogt hun enthousiasme. Een hoge graad van politiek bewustzijn, van trouw aan de plicht van de marinemannen ligt ten grondslag aan de voortdurende successen van die nucleaire onderzeeboot.

45. (NG) Een niet gering aantal roemrijke verrichtingen komt voor rekening van het onderzeebootbestrijdingsschip "Ochakov". De commandant van het schip, [REDACTED] leidt, steunend op de communisten van de verschillende dienstvakken, op vaardige wijze de inspanningen van zijn bemanning. Zij streven ernaar de apparatuur beter te leren bedienen, zij willen voldoen aan de normen, die gelden voor het gevechtsgereed maken van het materieel, voor het vergroten van de discipline en de voorgeschreven orde. De bemanning van de "Ochakov" wordt terecht beschouwd als een van de beste op de schepen van het met het Rode Vaandel gedecoreerde Zwarte Zee-vloot.
46. (NG) De bemanning van de kruiser "Dmitri Pozharskiy" heeft een rijke ervaring op zee. Menigmaal heeft zij met succes lange reizen over de wijde wereldzeeën gemaakt. Onder moeilijke omstandigheden hebben de mannen de wacht gehouden. Zij hebben met goed gevolg de hun opgedragen taken uitgevoerd. Het partijbureau heeft, onder leiding van de officier [REDACTED] voortdurend de communisten en alle mannen van de marine aangespoord tot het behalen van goede resultaten bij de training. Terwijl het bureau assistentie verleent aan de commandant van de kruiser, KLTZ [REDACTED] en aan de Zampolit, KLTZ [REDACTED], doet het veel voor de verhoging van de maritieme training van de bemanning. Het gezamenlijk en eensgezind werken levert hun succes op.
47. (NG) Het werk van uitstekende bemanningen toont nog eens overtuigend aan, dat het succes van een schip of onderdeel

/in hoge mate ...

in hoge mate afhangt van de effectiviteit bij de socialistische wedijver, waaraan de strijdkrachten op initiatief van het gemotoriseerde garderegiment van Port Arthur, dat gelegen is in 't met de Orde van Lenin gedecoreerde militaire Zabaikal-distrikt, in ruime mate deelnamen. Het belangrijkste bij de wedijver, zo bleek op de onlangs gehouden bijeenkomst van de "uitblinkers in de gevechts- en politieke training" uit alle krijgsmachtonderdelen, is het vormen bij de militairen van een bewuste houding met betrekking tot het vervullen van hun plicht, het streven om altijd vóóraan te staan, om altijd zo goed mogelijk hun training- en gevechtsoopdrachten uit te voeren. Konkreetheid en doelgerichtheid van de wedijver, openbaarheid en vergelijkbaarheid van de resultaten, gebruik maken van eerder opgedane ervaringen, zijn een absolute voorwaarde voor de grote effectiviteit van die wedijver.

48. (NG) De vriendelijke, vaderlijke brieven van [redacted] aan de onderzeebootbemanningen van de Noordelijke vloot en aan de mannen van het Zabaikal-distrikt riepen op tot een nieuwe opleving in de wedijver. Als antwoord op de zorgen van de Partij en de regering voor de strijdkrachten namen de mannen van leger en vloot de verheven plicht op zich om de defensieve kracht van ons land nog verder te versterken. De mannen van de marine vervullen met ere hun plicht. Bij de vloten neemt het aantal uitstekende schepen en onderdelen, het aantal klasse-specialisten, het aantal "meesters op militair gebied" en het aantal "uitblinkers in de gevechts- en politieke training" gestadig toe.
49. (NG) De mannen legden tijdens de onlangs op volle zee gehouden oefeningen een groot meesterschap in tactiek en gevecht en een sterke moreel-politieke en psychologische gehardheid aan de dag. Het lid van het Politbureau van het Centrale Comité van de CPSU, de Minister van Defensie van de USSR, de Maarschalk van de Sovjet-Unie [redacted], die bij de oefeningen aanwezig was, merkte het vaardige en resolute optreden van de mannen der onderzeeboten en der onderzeebootbestrijdingsschepen en van de marine-luchtvaartdienst op en stelde hen ten voorbeeld aan al het marine-personeel.
50. (NG) Onze vloten laten tijdens oefeningen voortdurend zien, dat ze een goede training hebben ondergaan en doen in de praktijk de nodige ervaring op in het organiseren van de samenwerking op de wijde zeeën. Het aktieve en doelgerichte partij-politieke werk bevordert een succesvol uitvoeren van de opdrachten. De militaire "sovjets" van de vloten, de commandanten, de politieke organen en de partij-organisaties op de schepen en bij de onderdelen

/begeleiden dat ...

begeleiden dat werk, daarbij geleid door de beslissingen der partijcongressen en plena van het Centrale Comité van de CPSU, door de eisen van de Minister van Defensie van de USSR en de politieke hoofdafdeling van het leger en de marine, door de aanbevelingen van de alle krijgsmachtonderdelen omvattende vergaderingen van secretarissen van partij- en Komsomol-organisaties, van ideologische werkers en "uitblinkers in de opleiding". Het werk is vóór alles gericht op het aankweken bij het personeel van een ideële overtuiging, van waakzaamheid, heldhaftigheid en standvastigheid, van een permanente bereidheid het vaderland manhaftig te verdedigen. De viering van de 30e verjaardag van de Grote Overwinning, de verkiezingen voor de "sovjets" op republieks- en plaatselijk niveau, die het bewijs leverden van de onverbreekelijke eenheid tussen Partij en volk van onze uit vele nationaliteiten bestaande gemeenschap, zetten de marinemensen aan tot grote activiteit. Het politiek-opvoedende werk op de schepen en bij de onderdelen is door deze gebeurtenis aanzienlijk geactiveerd en ideëel verrijkt.

51. (NG) Naast het dienen van 's lands belangen heeft de marine de dankbare taak de vriendschappelijke betrekkingen tussen de volken van de verschillende landen en continenten te verstevigen. Bij hun bezoeken aan vele havens van de wereld vertegenwoordigden onze mannen op waardige wijze het land der Sovjets. Zij laten zien dat zij elkaar respekteren als mens en als militair, zij zijn gedisciplineerd en goed getraind, zij gedragen zich voorbeeldig en zijn cultureel goed onderlegd.
52. (NG) Bij het verlenen van internationale hulp aan Bangla Desj, aan Egypte en aan Mauritius heeft het marinepersoneel zich vol zelfopoffering ingezet voor het mijnenvrij maken van de haven van Tsjitagong, de Golf van Suez en voor het wegnemen van de gevolgen van een orkaan op het eiland Mauritius. Daarmede verwierf het de erkentelijkheid van de volken van die landen.
53. (NG) Onze banden met de militairen der legers en vloten van de socialistische staten, verenigd in de monoliete militaire verdragsorganisatie van het Warschaupact, waarvan het 20-jarig bestaan onlangs op ruime schaal gevierd werd in alle broederlanden, worden steeds hechter en steviger. Gezamenlijke reizen en oefeningen maken het mogelijk om de onderlinge samenwerking tussen het personeel te verbeteren. Tevens kan een gezamenlijk standpunt worden ingenomen met betrekking tot het perfectioneren van de opleiding der commandanten en staven en met betrekking tot de verhoging van de geoefendheid van de troepen ter zee, te land en in de lucht.

/54. (NG) De politieke ...

54. (NG) De politieke kontakten op leidersniveau tussen schepen en onderdelen en de organisaties van Partij, sovjets en Komsomol zijn een goede traditie geworden. Een hechte vriendschap bindt de Moskovieten aan de mannen van de Noordelijke vloot, leeft tussen de werkers van de Oekraïne en de mannen van de Zwarte Zee-vloot, tussen de bewoners van het Verre Oosten en de mannen van de Stille Oceaan-vloot, tussen de werkers van de republieken aan de Oostzee en de mannen van de Baltische vloot. De gezamenlijke verrijking, die voortvloeit uit de ervaring in het organisatorische en ideologische werk bevordert de vergroting van de partij-invloed op de vloot en de versterking van de eenheid tussen de marinemensen en het volk.
55. (NG) Wij hebben een goede vriendschap met de werkers in de defensie-industrie, met de scheepsbouwers, met de organisaties van de "DOSAAF" en met de zeelieden van de koopvaardij. Vele belangrijke taken voeren wij uit in nauwe zakelijke samenwerking. Met vereende krachten vergroten wij de macht van ons vaderland op de wereldzeeën. Veel werk bij de militair-patriottische opvoeding van het personeel wordt verzet door de veteranen van de marine, door schrijvers en kunstenaars. Hun optreden vindt altijd een warme weerklank op de schepen en bij de onderdelen. De mannen van de Sovjet-marine zijn hartstochtelijke patriotten, waardige erfgenamen van de roemrijke tradities tijdens revolutie en gevecht van de vaderlandse vloot. Diep onder het poolijs, midden op de oceaan, in het onmetelijke luchtruim en op de kustposten, kortom overal waar het vaderland hen heen zond, opereren zij met overtuiging en dapperheid, zich ten volle bewust van de verheven taak, door het Sovjet-volk aan hen opgedragen. Op ieder willekeurig moment zijn zij bereid om met de wapens in de hand pal te staan voor de grote zaak van het communisme, voor de eer en de veiligheid van het socialistische vaderland.
56. (NG) De zelfopofferende dienst bij de marine vindt erkenning bij alle volken. In de laatste jaren zijn duizenden matrozen, onderofficieren, "michmannen" en "onderluitnants", officieren, admiraals en generaals onderscheiden met ordes en medailles. Aan 22 mannen is voor heldendaden, verricht in vreedstijd, de hoge titel "Held van de Sovjet Unie" verleend. Hiertoe behoren de vice-admiraals
[REDACTED]
[REDACTED] en anderen. Vele schepen ontvingen voor de successen, behaald bij de gevechts- en politieke training, regeringsonderscheidingen, waaronder ordes, herinneringsmedailles, vaandels, tekens en erediploma's. Die reeks is aangevuld met nieuwe afdelingen en eenheden, die

/onderscheiden zijn ...

onderscheiden zijn ter gelegenheid van de 30e verjaardag van de Grote Overwinning.

57. (NG) De hoge waardering van de Partij en de regering voor het harde werk van de Sovjet-marinemensen roept bij hen een gevoel van gerechtvaardigde trots op en geeft hun de scheppende energie om de zware gevechtstraining te realiseren. De mannen van de vloot en ook het hele volk, brengen hun successen en hun resultaten in verband met de politiek en de activiteiten van de Communistische Partij. In de wijze leiding van de CPSU zien zij de onuitputtelijke bron van de macht der Sovjet-strijdkrachten.
58. (NG) De Secretaris-Generaal van het Centrale Comité van de CPSU, ██████████ het lid van het Politbureau van het Centrale Comité, de Minister van Defensie van de USSR, Maarschalk der Sovjet-Unie ██████████ en andere leiders van Partij en Sovjet-regering, houden zich, wanneer zij op de vloten zijn, diepgaand bezig met het leven en de opleiding van de mannen. Zij stellen belang in de gevechtsgereedheid van de vloten, richten voortdurend hun aandacht op de versterking van de macht van ons vaderland.
59. (NG) "Ons leger", zo onderstreepte kameraad ██████████ in zijn redevoering tijdens een ontmoeting met kiezers op 13 juni 1975. "dat is een leger van de vrede; het beschermt tezamen met de legers van de broederlanden onze veiligheid en onze vreedzame arbeid. Ons land heeft daarvoor onze strijdkrachten lief".
60. (NG) Deze hoge waardering voor het harde werk van de militairen, waartoe ook de marinemannen behoren, brengt de zorgen van de Partij en de regering tot uitdrukking. Zij inspireert de mannen van leger en vloot tot het behalen van nieuwe successen in de wedijver om het 25e congres van de CPSU op waardige wijze tegemoet te zien.

61.

62.

63.

64.

65.

66.

SPIONNAGE DOOR VRACHTWAGENCHAUFFEURS EN BIJRIJDERS UIT
LANDEN MET EEN COMMUNISTISCH REGIEM

Inleiding

67. () Het is algemeen bekend dat onder andere bemanningen van schepen afkomstig uit communistische landen veelvuldig voor spionage-doeleinden worden gebruikt. Hetzelfde geldt voor personeel van internationale treinen (bijvoorbeeld de trein vanuit de Sovjet Unie via Hoek van Holland naar Engeland).
68. () De genoemde categorie personen is echter beperkt in haar bewegingen, omdat het personeel gebonden is aan bepaalde reis-routes. Dit is niet het geval met de bestuurders en bijrijders op het zich steeds meer uitbreidende vrachtverkeer over de weg vanuit de Warschau Pact-landen naar West-Europa.
69. () De haast onbeperkte bewegingsvrijheid die deze chauffeurs en bijrijders in de Westerse landen genieten, maakt bovendien contrôle door de hiervoor aangewezen instanties zeer moeilijk. De bestuurders van de vrachtwagens uit de Oostblok-landen dienen bij grensoverschrijdingen slechts in bezit te zijn van een visum, geldig voor een periode variërend van een half jaar tot een jaar, waarop één of meerdere reizen toegestaan kunnen worden. Na de normale routine handelingen bij de grensoverschrijding kunnen de auto's zich bijvoorbeeld in Nederland onbeperkt bewegen, zonder dat van te voren routes of bestemmingen moeten worden gemeld. Het ligt voor de hand dat zich hier voor de actieve, zeer uitgebreide communistische inlichtingendiensten vele mogelijkheden voordoen.
- Jaarverslag Bundesamt für Verfassungsschlütz (BFV)
70. () Vrachtwagenverkeer. Een belangrijk deel van de Oost-europese spionage-activiteiten is gericht tegen de BRD. In het jaarverslag 1974 van het Duitse BFV wordt ondermeer gesteld dat het sterk toegenomen vrachtwagenverkeer tussen de Bondsrepubliek en de Oostbloklanden in toenemende mate voor spionage-doeleinden wordt gebruikt. Volgens het Jaarverslag staat het aantal vrachtauto's in geen verhouding tot de omvang van het handelsverkeer tussen de BRD en de Oostbloklanden, waarbij de DDR, met het grootste vrachtwagenpark, een hoofdrol speelt.
71. () Bekend is dat vrachtwagenchauffeurs van het Tsjechische (staats) vervoersbedrijf VSAD/CESMAD door de Tsjechische inlichtingendienst worden ingeschakeld. De chauffeurs

/hebben opdracht ...

hebben opdracht om bij terugkeer van een reis naar het Westen de bijzonderheden die ze op die reis hebben waargenomen, zoals militaire objekten, oefeningen en troepenbewegingen, schriftelijk te rapporteren. Ook het vullen en ledigen van zogenaamde [REDACTED] schijnt soms tot hun taak te behoren.

72. (●) Inzet inlichtingenpersoneel. Omdat de gemiddelde onge-
traïnde vrachtwagenchauffeur echter maar beperkt bruik-
baar is voor spionagedoeleinden, worden vaak speciaal
daartoe opgeleide agenten ingezet die zich niet alleen
dienen bezig te houden met het rapporteren van waarne-
mingen, maar ook nadere gegevens verzamelen o.a. omtrent
personen. Deze pseudo-vrachtwagenchauffeurs zijn vaak
herkenbaar door hun verzorgd uiterlijk en betere kleding.
Ook fungeren zij vaak als bijrijders en vallen dan weer
op door hun beschaafde manier van spreken en de wijze
van optreden.
73. (●) De gegevens omtrent deze chauffeurs en bijrijders worden
vaak bekend, doordat de collega-chauffeurs uit West-
europese landen gesprekken met hen aanknopen. Zo is
bekend geworden dat na de politieke zuiveringen in
Tsjecho-Slowakije, zich ook politiebeambten en leger-
officieren onder de chauffeurs en bijrijders van Tsje-
chische vrachtwagens bevonden. Volgens verklaringen
van naar het Westen gevluchte chauffeurs zou ook het
Roemeense staatstransportbedrijf ROMTRANS door de in-
lichtingendienst van dat land voor spionagedoeleinden
benut worden.
- Samenvatting
74. (●) Wij moeten er van uitgaan dat deze vrij risicoloze vorm
van verzamelen van inlichtingen door landen met een
communistisch regiem ook in de toekomst onverminderd
zal voortduren. Hoewel de BRD, gezien de strategische
ligging en militaire concentraties, de meeste belang-
stelling van Oostblok inlichtingendiensten geniet, wil
dat niet zeggen dat er in andere Westeuropese landen
niets op dit gebied gebeurt.
75. (●) De toenemende omvang van het vrachtverkeer over de weg
vanuit de Warschau-Pact landen en de soepele voor-
schriften ten aanzien van het verblijf in de Westerse
landen, bemoeilijken de ontdekking van dit soort
spionage.

/76. (C) Elke melding ...

[REDACTED]

76. (●) Elke melding omtrent het verdacht aanwezig zijn van genoemde voertuigen en/of de inzittenden is dan ook zeer waardevol omdat het kan bijdragen pogingen tot spionage vroegtijdig te onderkennen.

LEIDEN- Regelmatig kan men bij Van Gend en Loos aan de Haagweg deze enorme Russische trucks zien in- en uittreiden. Ongeveer vier keer per week komen ze in de bollenstreek bloembollen laden; bij Van Gend en Loos worden dan de douanepapieren geregeld. De Moskouse firma Sevtrans-ayto vervoert met elk transport 15 ton aan bloembollen. De gekoelde wagens zijn daarmee veertien dagen onderweg.

SCHREEPSBOUWTECHNISCHE ONTWIKKELINGEN BIJ DE SOVJET MARINE

77. Oppervlakte-schepen

a. KRESTA-II-klasse geleide wapen kruisers
(CLGM, 8 eenheden)

- (1) De 8e eenheid van deze klasse, MARSHAL TIMOSHENKO, vaart momenteel proeftochten in de Oostzee. Deze eenheid blijkt enigszins afwijkend van de overige eenheden van deze klasse. Het schip is uitgerust met een extra-dekhuis achter de brugopbouw, vermoedelijk met als doel extra communicatie- en commandofaciliteiten te creëren.
- (2) Een eenheid van de KRESTA-I-klasse was reeds op soortgelijke wijze omgebouwd. Over de MARSHAL TIMOSHENKO valt voorts te melden dat zij is uitgerust met een PERT SPRING-antenne.
- (3) De laatste nieuwbouw-eenheid van deze klasse, ADMIRAL ISACHENKOV, is de afgelopen maand vanuit het noorden teruggekeerd naar de werf in de Oostzee. Vermoedelijk ondervindt het schip, dezerzijds onbekende, problemen. De eenheid was in maart j.l. uit de Oostzee vertrokken.
- (4) De eerste eenheid van de klasse, KRONSHTADT, was reeds in juli naar de Oostzee teruggekeerd, vermoedelijk om hier onderhoud te ondergaan. Hiermee zou in dit geval 2 à 2½ jaar zijn gemoeid.

b. KIEV-klasse vliegkampschip (CVSG)

Voor een derde eenheid van deze klasse is nu de kiel gelegd. De tweede eenheid is in het afbouw-stadium, terwijl de eerste eenheid volgens verwachting nog voor het midden van 1976 voor de eerste maal de Zwarte Zee zal verlaten. Met betrekking tot de aan boord te plaatsen vliegtuigen moet volgens de laatste informatie worden gerekend met de opvolger van de FREEHAND, de YAK-36 (eveneens VTOL). Er wordt vanuit gegaan, dat de primaire taak van deze schepen de onderzeebootbestrijding is, waarbij de vliegtuigen in eerste instantie een luchtverdedigingstaak hebben.

c. KARA-klasse geleide wapen kruisers (CLGM)

De derde eenheid van deze klasse (BELBEK) is nu operationeel in de Zwarte Zee vloot, evenals de twee eerste eenheden. De 4e eenheid is reeds in het opwerkstadium, de 5e is in afbouw en een 6e ligt op de helling te Nikolayev. Bij de 4e eenheid is een afwijkende configuratie van wapen- en radarsystemen verwachtbaar.

/d. KRIVAK-klasse ...

d. KRIVAK-klasse geleide wapen jager (DDGSP)

In de Oostzee is een 8e eenheid van deze klasse (DRUZHNYI) gereed gekomen.

e. GRISHA-klasse geleide wapen kustescortevaartuig (PCEP)

Door het persbureau TASS is een foto verspreid van een GRISHA-klasse kustescorteur in zijn derde versie. De indruk is, dat deze in grote aantallen in aanbouw is genomen op diverse werven. Het totale aantal zou dat van de POTI-klasse (± 70), waarvoor de GRISHA-klasse in de plaats treedt, kunnen benaderen.

78. Onderzeeboten

a. Verwachte ontwikkelingen met betrekking tot onderzeeboten in het komende vijfjaren-plan

Verwacht wordt, dat in het komende vijfjarenplan (1976-1980) de aanzet zal worden gegeven voor de derde generatie van nucleair voortgestuwde onderzeeboten. Gebaseerd op beproevingen welke tot dusver met R&D-boten zijn verricht (waaronder ALFA-klasse SSN en PAPA-klasse SSGN) zullen de Sovjets mogelijk trachten een grote technologische stap vooruit te doen in de ontwikkeling van deze onderzeeboten, welke zich zal manifesteren in zeer grote duikdiepten (1000 meter of meer) en zeer hoge onderwatersnelheden (40 knopen). Aangenomen wordt dat tevens getracht zal worden een zeer hoge graad van automatisering te bereiken, hetgeen onder andere zou leiden tot reductie van de grootte der bemanningen. Deze derde generatie nucleaire onderzeeboten zal vermoedelijk in grote aantallen worden geproduceerd. De eerste boten zouden omstreeks 1980 verschijnen.

b. YANKEE-klasse nucleair voortgestuwde ballistische projectielen onderzeeboot (SSBN)

(1) Min of meer tegen de verwachtingen in zijn nog geen aanwijzingen voorhanden, dat het SS-NX-13 tegen zeedoelen gerichte nucleaire ballistische projectiel (met een bereik van 400-500 zeemijlen) op deze onderzeeboot is geïnstalleerd.

(2) Het lijkt mogelijk, dat dit niet is geschied onder druk van de Amerikaanse opvatting, dat dit wapen onder de SALT-overeenkomst t.z.v. beperking van het aantal strategische ballistische projectielen zou moeten vallen.

c. DELTA-klasse nucleair voortgestuwde ballistische projectielen onderzeeboot (SSBN)

Alle aanwijzingen duiden erop, dat de bouwprogramma's

/van de SSBN's ...

van de SSBN's regelmatig voortgang vinden. Van de DELTA-klasse zijn nu vermoedelijk 11 eenheden gereed (oktober 1975).

d. DELTA-II-klasse nucleair voortgestuwde ballistische projectielen onderzeeboot (SSBN)

De eerste eenheid van deze nieuwe klasse is nu operationeel. De eerste meldingen duiden ondermeer op een verlengde versie van de DELTA-I, zodat ook met meer projectielen per boot moet worden gerekend (november 1975).

e. CHARLIE-II-klasse nucleair voortgestuwde geleide wapen onderzeeboot (SSGN) en VICTOR-II-klasse nucleaire aanvalsonderzeeboot (SSN)

De bouwprogramma's van deze klassen vinden normaal voortgang met een oplevering van 1 boot per jaar of mogelijk iets korter. Naar verwachting zijn de modificaties ten opzichte van de originele versie van deze klassen gering en beperken zich voornamelijk tot een verbeterd vuurleidingssysteem.

f. VICTOR-klasse nucleaire aanvalsonderzeeboot (SSN)

(1) Sinds eind 1974 werd regelmatig een onbekend type onderzeeboot waargenomen bij de Admiraliteitswerf te Leningrad. Over deze boot werd uitvoerig gespeculeerd, dat het wellicht de eerste eenheid van een nieuwe klasse betrof. Eerst thans blijkt met enige zekerheid, dat het in feite een VICTOR-klasse SSN is, welke onderhoud ondergaat op de werf (okt. 1975).

(2) Voorzover bekend is dit de eerste keer, dat een nucleaire onderzeeboot zijn onderhoud ondergaat buiten het Noordelijke vlootgebied (c.q. Stille Oceaan Vlootgebied). Dit kan wellicht een aanwijzing zijn, dat de Sovjets daarmee plaats- en tijdproblemen ondervinden.

g. TANGO-klasse conventioneel voortgestuwde aanvalsonderzeeboot (SS)

Ultimo 1975 zijn 4 eenheden van deze klasse operationeel, gelijkelijk verdeeld over Noordelijke- en Zwarte Zee vloot. Het is waarschijnlijk, dat het bouwprogramma van deze klasse in de plaats zal treden van dat der FOXTROT-klasse, hoewel niet wordt verwacht, dat eenzelfde groot aantal zal worden geproduceerd.

h. FOXTROT-klasse conventioneel voortgestuwde aanvalsonderzeeboot (SS)

Uit waarnemingen van eenheden der FOXTROT-klasse

/over de afgelopen ...

over de afgelopen jaren moet worden gekonkludeerd, dat het om grotere aantallen gaat dan oorspronkelijk werd aangenomen. Het geschatte aantal van ca. 55 moet zeker met 5 worden verhoogd.

79. Landingsschepen

a. KROKODIL-klasse landingschip (LSM)

- (1) Een aantal jaren geleden werd in een open bron gerapporteerd, dat er een nieuwe klasse landingschepen ten behoeve van de DDR in aanbouw zou zijn op een Oost-Duitse werf. In de inlichtingenwereld bestonden hiervoor geen aanwijzingen en gedacht werd, dat hier mogelijk verwarring was ontstaan met de ROPUCHA-klasse, welke echter op een Poolse werf voor de Sovjet Unie werden gebouwd.
- (2) Eerst nu blijkt dat er inderdaad een KROKODIL-klasse in aanbouw is. De eerste eenheid zal naar verwachting medio volgend jaar in dienst worden gesteld (oktober 1975).

80. Hulpschepen

a. Het omgebouwde ex-ANDIZHAN-klasse vrachtschip VILYUY (AK)

- (1) Medio 1975 verliet dit ex-vrachtschip de Oostzee en begaf zich naar de Zwarte Zee. Het voerde de Sovjet-marinevlag.
- (2) Vermoedelijk zal het schip in de Zwarte Zee nog van additionele uitrusting worden voorzien en daarna worden ingezet voor het transporteren van ballistische projectielen.

b. In het Noordelijk Vlootgebied is een eenheid van het nieuwe ONEGA-klasse hulpvaartuig waargenomen (AG)

- (1) De primaire taak van dit type schip is waarschijnlijk het monitoren van hydro-acoustische uitzendingen, met name het meten van het geruisniveau van schepen en, in het bijzonder, onderzeeboten.
- (2) Tot dusver waren voor deze taak een twintigtal T-43-klasse mijnenvegers in gebruik, die nu vermoedelijk geleidelijk zullen worden afgevoerd.

Het bouwprogramma van de BORIS CHILIKIN-klasse bevoorradingsstanker (AOR, 4 eenheden) is beëindigd. Er zijn aanwijzingen, dat een nieuw bevoorradingschip van ± 25.000 ton ten behoeve van de Sovjet marine in aanbouw is, een ontwikkeling die mogelijk samenhangt met het verbeteren van de capaciteit om met scheepsverbanden langer onafhankelijk "out-of-area" te opereren.

/LEVERANTIES VAN ...

LEVERANTIES VAN SOVJET-(MARINE) MATERIEEL AAN HET
BUITENLAND

81. a. Leverantie van een patrouillevaartuig aan Sri Lanka
- (1) Eind oktober verliet een gesleept patrouille-
vaartuig de Zwarte Zee, dat blijkens de Ceylonese
pers was bestemd voor Sri Lanka, waar de eenheid
eind november aankwam.
 - (2) Het is nog niet geheel duidelijk, of het hier
gaat om een OSA-II- of een MOL-klasse patrouille-
vaartuig. Zeker is wel, dat de geleverde versie
van zijn hoofdbewapening is ontdaan.
- b. Leverantie van een drijvend dok (ca. 8.500 ton) aan
Somalië
- (1) Gesleept door drie sleepboten is het dok op 1
december in Berbera aangekomen. Het werd gebouwd
in een Zwarte Zee haven.
 - (2) Een dok van deze grootte heeft de capaciteit om
schepen tot en met de KRESTA-II-klasse kruisers
te herbergen. Er zijn overigens geen aanwijzingen,
dat de Sovjet marine zou overwegen zodanig onder-
houd in Berbera te verrichten. In principe echter
maakt een dok-faciliteit als deze het mogelijk
eenheden voor lange perioden in de Indische Oceaan
te laten opereren.
- c. Leverantie van een OSA-II-klasse geleide wapen
patrouillevaartuig aan Somalië
- (1) Gesleept door de civiele sleepboot GORDELIVYY
verliet het patrouillevaartuig 6 september de
Zwarte Zee en arriveerde rond 23 september in
Berbera na passage van het Suez-kanaal.
- d. Leverantie van een POLNOCNY-klasse landingsvaartuig
aan India
- (1) Het op een Poolse werf gebouwde schip werd in de
Oostzee overgedragen en verliet dit zeegebied op
6 september.
 - (2) Dit is de vierde Indische eenheid van deze klasse,
de voorlaatste werd overgedragen in februari j.l.

HOOFDSTUK 2

SOVJET MARITIEME AKTIVITEITEN

82. (●) SOVJET NOORDELIJKE VLOOT EN DE ATLANTISCHE OCEAAN

- a. De belangrijkste activiteiten in het Atlantisch gebied werden gevormd door de surveillance-reaktie op de NAVO-oefening "OCEAN SAFARI" en door verplaatsings-activiteiten van de Middellandse Zee naar het Noordelijk vlootgebied en in omgekeerde richting.
- b. De oppervlakte-surveillance in verband met de jaarlijkse grote NAVO-oefening in het Noord-Atlantisch gebied was in vergelijking met voorgaande jaren van een wat gematigder omvang. Twee geleide wapen kruisers der KRESTA-II-klasse namen eraan deel, alsmede 4 ELINT-vaartuigen en enige andere eenheden. Vermoedelijk hebben daarnaast 5 onderzeeboten in het oefengebied geopereerd.
- c. Opmerkelijk waren echter de omvang en de aard van de reaktie in de lucht in verband met deze oefening. In totaal werden, naast de dagelijkse verkenningsvluchten van BEAR-DELTA LRMP's, 72 missies gevlogen in een tijdsbestek van 3 dagen (17-19 november). Ook werd wederom samenwerking tussen de Marine Luchtvaartdienst en de Strategische Luchtmacht gekonstateerd. De meest opvallende facetten aan deze activiteiten waren de volgende:
 - (1) Voor het eerst voerden Sovjet-vliegtuigen op een dergelijke uitgebreide schaal gesimuleerde aanvallen uit op NAVO-eenheden, welke zich overigens in internationale wateren bevonden.
 - (2) De onderwater-activiteiten van NAVO-onderzeeboten werden geschaduwed door grotere aantallen onderzeebootbestrijdingsvliegtuigen van het type MAY dan ooit tevoren.
 - (3) Een vergelijkenderwijs gering aantal vluchten werd uitgevoerd door BEAR-DELTA LRMP's. Weliswaar vlogen deze op dagelijkse basis, en als gebruikelijk paarsgewijs, verkenningen maar vermoedelijk alleen ter complementering van het satelliet-verkenningsbeeld. Reeds enige tijd vóór de aanvang van de oefening was een KOSMOS-satelliet

/gelanceerd (29 oktober) ...

gelanceerd (29 oktober), waarvan de parameters kunnen duiden op een functie als oceaan-verkennings satelliet.

- d. Voornaamste overige vliegactiviteit betrof de 5e detachering dit jaar van BEAR-DELTA LRMP's op Cuba in de periode 20-28 november. Op 25 november vlogen deze een verkenningsvlucht langs de Amerikaanse oostkust en terug via de Bermuda-eilanden.
- e. Een der geleide wapen kruisers (ADMIRAL MAKAROV), die bij de "OCEAN SAFARI"-schaduwactiviteiten betrokken was geweest, ging na afloop van de oefening in opmars naar de Middellandse Zee en arriveerde daar op 27 november. Twee geleide wapen kruisers van respectievelijk de KRESTA-I- en KRESTA-II-klasse, die sinds begin juni bij SOVMEDRON hadden geopereerd, verlieten onder tusschen dit zeegebied en keerden op 21 november terug in de Noordelijke Vloot.
- f. Zeer opmerkelijk was, dat de ADMIRAL MAKAROV na aankomst in de Middellandse Zee het boordnummer wijzigde, evenals een MOD KASHIN-klasse geleide wapen jager, die reeds geruime tijd in het westelijk deel van de Middellandse Zee opereert. Dit lijkt een indicatie, dat deze eenheden een "contingency force" vormen, die mogelijkerwijs in beweging zou komen, zodra de situatie in bijvoorbeeld Angola daartoe aanleiding geeft.
- g. Een normaliter in Guinéese wateren gestationeerd ALLIGATOR-klasse tanklandingsschip opereert sinds begin december in het zeegebied nabij Angola. De tanker ELENYA handhaaft ondertussen de Sovjet-presentie in Guinée, terwijl in verband met een en ander de bevoorradings tanker IVAN BUBNOV de Middellandse Zee heeft verlaten, op een zuidelijke koers is gegaan en mogelijk is opgestoomd ter ondersteuning van de ALLIGATOR.
- h. De leveranties aan Angola over zee van militair-geassocieerd materieel zijn met name gedurende de laatste twee maanden sterk toegenomen. Met de leveranties langs deze weg was gestart in mei van dit jaar, terwijl sinds eind september de omvang van dit verkeer sterk toenam. Aanvoerhavens zijn naast Luanda vooral Pointe Noire (Congo-Brazzaville) en ook Conakry (Guinée). In totaal gaat het om minimaal 22 Sovjet-koopvaardij-schepen, terwijl ook schepen onder Oost-Duitse (2), Joegoslavische (3) en Cubaanse (5) vlag hierbij waren betrokken.

83. (●) HET SOVJET MIDDELLANDSE ZEE ESKADER

- a. Op 12 november verlieten twee FOXTROT-klasse conventionele onderzeeboten aan de oppervlakte varende het Noordelijk Vlootgebied. Na een deel van het traject onder water te hebben afgelegd, maakten zij west van de Golf van Biscaye rendez-vous met de KRESTA-II geleide wapen kruiser ADMIRAL MAKAROV (vide 82. f.) en arriveerden op 27 november gezamenlijk in de Middellandse Zee.
- b. Volgens waarnemingen was de uitwendige staat van onderhoud der boten slecht, zodat werd aangenomen dat deze waren bestemd voor reparatie in het Middellandse Zee-gebied. Vanaf de Straat van Sicilië ging één onderzeeboot in een vermoedelijke opmars naar Alexandrië, terwijl de andere een afwachterende positie nabij Hammamet innam.
- c. Waarschijnlijk is deze eenheid bestemd voor reparatie te Tivat (Joegoslavië), waar de onderhoudsperiode van de vorige eenheden (eveneens een FOXTROT-klasse onderzeeboot, alsmede een DON-klasse onderzeebootmoederschip) op 6 december afloopt. Op 28 november was al een opvolgende DON-klasse in Tivat aangekomen, terwijl op 4 december is gestart met de proeftochten van de FOXTROT-klasse, geassisteerd door een Sovjet-bergingsvaartuig. De eenheid nabij Hammamet is op dezelfde datum vandaar vertrokken richting Adriatische Zee.
- d. De oefen- en surveillance-activiteiten in de Middellandse Zee waren van routine-aard. Enige malen waren ondermeer de grote geleide wapen combattanten van SOVMEDRON betrokken bij gesimuleerde anti-carrier-aanvallen, waarbij het Amerikaanse vliegkampschip JOHN F. KENNEDY als doelwit fungeerde.
- e. Belangrijkste ontwikkeling in dit zeegebied is echter de versterkte maritieme presentie in het oostelijk deel, i.c. in het gebied tussen Cyprus en de Syrische kust. Verband met m.n. de situatie in de Levant lijkt hier voor de hand te liggen. Naast ondermeer een ELINT-vaartuig en een RIGA-klasse escorteur is vooral het amfibisch element sterk vertegenwoordigd. Het is sinds enige tijd gebruikelijk, dat 1-2 eenheden van de POLNOCHNY-klasse in dit zeegebied patrouilleren. Deze zijn sinds enige weken versterkt met een ALLIGATOR-klasse tanklandingsschip, terwijl ook de normale patrouille van een vlootmijnenveger ten zuid-oosten van Cyprus gehandhaafd is gebleven.

84. HET SOVJET VERBAND IN DE INDISCHE OCEAAN

- a. Voornaamste aktiviteit in dit zeegebied was het schaduwen van de CENTO-oefening "MID-LINK 75". Hierbij waren in totaal 8 SOVINDRON-eenheden betrokken, waaronder de nieuw aangekomen ECHO-II-klasse nucleair voortgestuwde geleide wapen onderzeeboot en 2 geleide wapen jagers.
- b. Belangrijkste doelwit van deze aktiviteiten was het Amerikaanse vliegkampschip "MIDWAY", dat op 17 november ook werd verkend door 2 BEAR-DELTA LRMP's van de Zwarte Zee vloot. Heen- en terugvlucht vond plaats via het Iraanse luchtruim.
- c. Van 22-27 november bracht een SOVINDRON-verband van 3 schepen een officieel vriendschapsbezoek aan India (Bombay). Het bezoek stond onder commando van KTZ [REDACTED], mogelijk de nieuwe tactische bevelhebber van SOVINDRON.
- d. Na het bezoek aan India zette de KANIN-klasse geleide wapen jager koers richting Stille Oceaan op thuisreis naar Vladivostok. De eenheid heeft sinds 25 mei in de Indische Oceaan geopereerd en gefungeerd als platform voor de OTC van SOVINDRON.